

Eru teir rættsiktaðir?

Gott fyra mánaðar eftir at tað við lóg varð lagdur eykaskattur, eykatollur og tvungin uppsparing á fólkið, so tørvar høgrasamgonguni aftur pening, so nógu meira av peningi enn teir í fyrstu atlugu høvdu roknað við.

við-merkingar

Neyvan høvdu teir roknað við, at fólkið fór at lata teir ráða fyrri borgum i meira enn nakrar kráku-mánaðar — og i tí skili varaðu teir ikki nakað serligt um avleiðingarnar av at kunngerða búskaparligan ruðuleika — uttanlands —.

Meðan ruðuleikakunngerðin kann sýnast at hava verið hent amboð heima i Føroyum — alt og øll spara jú av grímd — buggeli bug buggeli bug — til tess at røkka hesar seks hundrað og fimm milliónirnar til — (nakrar fáar nálastripur bítastandsklantar) so er eyðsæð, at lýsir tú landið i kreppu — uttanlands — so er kredittvirðið *sorlað*.

Tað er hetta, ið tað nú skal gerast ein roynd til at bota uppá.

Hetta sambært SvF seinasta týskvöld — framborið av sjónvarpsjournalistinum Arna Gregersen, ið er vorðin politiskt opportúnur, uttan at hann sjálvur er varugur við at so er — við ferð eftir ferð at steðga á, tá hann fyrst er komin i gongd!

Tað ber júrisdikt sæð til at lúgva grovt við at tuga! »Indoktrinerandi«? fáa vit at vita, at tað fyrri ein biligan penga (undir 20.000 kr. hóast bert ferðutreiðslurnar eru 20.000 kr.) skal haldast ein resection (fyri special-selected persons?), har Jógvan Sundstein saman við Jóngerð Purkhús og Ivan Johannesen sannlíklígt fer at royna at eta partar av sinum katastrofútsögnum i seg aftur og hetta mitt á Vesterbrogade i Keypmannahavn.

Øg hvi nú tað?
Ti.

Tað er vorðið greitt, at bankarnir klára seg ikki við sekshundrað og fimm milliónum krónum — teir eru vistir til at láfígga eftirberingina av teimum ikki hagdeildsskrásettu innlámsmilliárdunum.

Bilsnir um at teir enn sita i Tinganesi, har teir hava bytt pening út til allar síður, innan- og uttanlands umframt at hava gjørt nógv veðhald effektivt við at koyra alt fallitt i senn (fyri á tann hátt at fáa partapolitiskt tamarhald á ognarviðurskiptunum), so skulu hesir harrarnú til at læna — til Senegal, S-Afrika, Ghana, Kanada o.s.fr. o.s.fr. Afturat til privatu konsolideringini (tær seks hundrað og fimm til fiskivinnuna) — ið ikki verður nøkur konsolidering, um bankarnir ikki i stundini fáa láfíggað afturberingina av innlámsstreyminum, ið gjordist til heimins størstu uttanlandsskuld.

Bankanna heimtøka av túsund + tveytúsund milliónum i portiónslánum, sum teir vitandi og óvitandi lótu fara tilrentu- og skattaspekulation, ið var so væl roknskaparlíga sløð, at Hagdeildin ikki gjordist varug við hesa innlámsaldu fyrr enn tað gjordist politiskt opportunt at gera vart við hetta undirgravandi virksemin, ið framt var — eitt samfelagsskaðiligt virksemin, sum i eirindaloysi neyvan hevur sitt siðustykki — og sum kanska frægest er lýst av hesum dómnum, ið er komið fyrri ein dag — hetta dæmið, har fyrr.

landsstýrið tók 4—500 milliónir krónur út úr umfari og setti henda pening á bók uttanlands fyrri at tálma privata skriðulopinum (millum annað uppi á Hálsi — i mið- og vesturbýnum i Tórshavn — og glashús i Klaksvík v.m. v.m.) ja so tóku bankarnir i akkurát sama tíðarbili ikki bara 500, nei teir tóku 1.500 milliónir krónur heim — peningur, sum i størsta skundi varð oystur út aftur i eitt frammanundan yvirupphitað umfar.

I Danmark spyrja viðkomandi fólk innan banka- og grannskoðaravirksemi: »Hvat er hatta fyrri nakað, tit hava gjørt i Føroyum?«

I fyrstu atlugu verður hugsað um røðina av kreppukunngerðum Jógvan Sundsteins (Færøerne en økonomisk ruin i DR og so kredittvirðismosið i Jyllands Posten umframt tað avsiduga og hatska áløpið, ið Birgit Danielsen gjordi seg til talsmann fyrri mótvægis teimum almennu Føroyum i Jyllands Postinum tann 26. april i ár). Nei, tað er ikki hetta, ið danir meina við, tá teir spyrja: »Hvad er det dog for noget, I har lavet oppe på Færøerne?« — teir svara spurninginum sjálvir, tá teir víðari siga: »Hvad er det dog for noget, jeres banker har medvirket til I har jo fået en udenlandsgæld som følge af en hæmningsløs indlånstrafik til udnyttelse af hullerne i loven om rentefradrag og de skattefordele dette har medført?«

Sáðan noget, det gør man bare ikke, når man er

en bank! Asannast má gánia orðtakið um at gløgt er gestsins eyga.

Ti úr danska banka- og grannskoðaraverðini verður sagt soleiðis: »For os at se er det færøske problem et færøsk bankanliggende. Et bankanliggende, som det vil tage en rum tid at genoprette. Stort set er det færøske problem i moralsk henseende ikke de enkelte føringers problem, det er jeres bankers renneme og moral man her i landet stiller sig tvivlende overfor.«

Øg imeðan tað i skiftandi samgongum ikki hevur verið gjørligt at fáa meiriluta fyrri einum virknum landsbanka, ið kundi havt forðað hesum óhugna, so er tað vorðið ein spurningur um hetta ikki eisini er vorðin trupulleiki hins einstaka, serliga um hvør einstakur framhaldandi velur at sigga burt frá habiliteti núverandi lógmans og hansara landsstýrismannings samstundis sum tann einstaki tykist góðtaka at sjálvst tað føroyska málið verður broytt at passa einum avskeplaðum »lo-gikki«. Afturbering, hvat er tað fyrri nakað? Jú men. — Hvussu nógv dagar afturat tekur hin einstaki ábyrgd av hesum!

Vilja vit hetta?

— Ella eru vit øll lend i einari undirgangstráan, eitt slag av andans oferi, har vit sum lambi lata okkum leiða so lúkst i avgrundina?

Eru tað hendan tranca- og traumakensla, ið nú er vorðin størsta hóttaðin — eru vit sjálvi við at gerast okkara egni størsti figgindi?

J. Smith

Froðbiar
Sóknar
Javnaðarfelag
hevur

BINGO

i kantinuni á Tvøroyrar Flakavirkir
mánakvøldið 30. okt., kl. 19.30.

Nevndin

AUTOCAD

Um nóg nógv tekna seg verður skeið i:

AutoCad grundskeið

i viku 47/89.

Tíð: 5 dagar
Luttakaratal: Max. 12 og min. 10
Prisur: kr. 5.000,-
Tilmeldingarfreist: Innan 6/11-1989
Skeiðstað: **Tekniski Skúlin i Tórshavn**
BT-deildin
Tinghúsvægin 40, box 239
110 Tórshavn

Tilmelding:

Arbejdspláss: _____

Navn: _____

Bústaður: _____

føddur

Undirskrift: _____

Eitt annað IRF

Tað er ikki bara gott einki at kenna til uttalandslán og útlendskar lánveitarar, tí av hesi vantandi vitan kunnu standast misskilj-ingar. Tað noyðdist blaðkvinnan á Sosialinum at sanna hósðagin.

Brennistøðin á Sandvík-arhalla hevur fingið eitt tilboð um at læna 16,5 mió. krónur, og lánveitarin eitur I.R.F. Men IRF merkti ikki i hesum føruna Interkommunali Renovationsfelagsskapurin, sum tað stóð i

Socialinum hósðagin. Okkara egna IRF er als ikki so væl fyrri figgarliga, at hann kann læna nokrum pengar. Lánveitarin IRF er Industriens Realkreditfond - ein útlendskur stovnur. Tórshavnar býráð samtykti á fundi hósðvøldið, at brennistøðin á Sandvík-arhalla skal taka við hesum IRF-láni, ið kommunan veðheldur fyrri.

randi